dosarul nr. 2c-104/2021 /2-21133537-38-2c-08092021/

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

01 aprilie 2024 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul central

în componența:

Președintele ședinței, judecător Steliana LAZARI

Grefier Zinaida Luchianova-Barbu

Cu participarea: reprezentantului reclamantului-avocatul Anatolie Bacalâm, împuternicit prin mandatul seria MA nr. 1515722 din 06 septembrie 2021;

reprezentantului pârâtului: Duca Valeriu, potrivit ordinului nr. 79/1 din 04 mai 2020 și procurii nr. 00047 din 20 mai 2021

În lipsa: părții reclamante *SC "Express Auto" SRL*, cod fiscal 1007606003096, cu sediul în mun. Orhei, str. M. Sadoveanu, 24/B, ap. 30

părții pîrîte - *Societatea cu Răspundere Limitată "Vicdelen",* cod fiscal 1014607000081,cu sediul în mun. Orhei, str. Vasile Lupu, 183/4 (mun. Orhei, str. B. P. Hajdeu, 2);

Procedura de citare legală a fost îndeplinită:

a examinat în ședință publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *SC "Express Auto" SRL* către *SRL "Vicdelen"*, cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată,

A Constatat:

<u>Argumentele participanților la proces:</u>

Prin cerere înregistrată pe rolul judecătoriei Orhei sediul central din 08.09.2021, reclamantul SRL "Expres Auto", a acționat în contradictoriu cu SRL "Vicdelen", solicitînd declararea rezoluțiunii contractului de antrepriză nr. 19 din 21.08.2012 și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii partea reclamantă a indicat, în vara anului 2012 SRL "Expres Auto" a primit toate autorizațiile și actele permisive necesare pentru edificarea unui oficiu și a stației de reparație auto în or. Orhei. Avînd actele necesare și proectul autorizat, administratorul SRL "Expres Auto", s-a adresat administratorului SRL"Vicdelen"- dlui. Izman pentru a întocmi un deviz de cheltuieli necesare de a construi și de a interveni în calitate de antreprenor. Domnul Izman, a spus că un deviz concret nu poate face, deoarece prețurile joacă, dar a estimat aproximativ cheltuielile necesare în jurul la un milion.

La acel moment SRL ”Expres Auto”, nu avea banii necesari, dar ducea tratative pentru achiziționa un credit bancar. Domunul Izman cunoscînd situația a acceptat colaborarea, dar a înaintat condiția, pe motiv că este sfîrșit de an și dacă toți banii vor fi transferați pe contul SRL”Vicdelen”, atunci el va avea de plătit impozit foarte mare, lucru pe care nu dorea să-l facă. Atunci el i-a propus administratorului SRL ”Expres Auto” să-i achite banii la direct, dar contractul în baza căruia va lucra să fie estimat în jur de 10-20 %. Apoi după finisarea construcției v-a întocmi un act adițional la contract și conform actelor lucrărilor efectuate va elibera factura și bonul fiscal.

Avînd încredere, la data de 21.08.2012, a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 019 între SRL”Vicdelen” și SRL ”Expres Auto”. Obiectul contractului –edificarea stației de deservire tehnică auto cu magazin pe adresa mun. Orhei str. 31 August 49. Valoarea contractului indicat în contractul de antrepriză 119 841,00 lei, care de facto este mult mai mare și majoritatea lucrărilor au fost achitate în numerar direct administratorului. Indică că, Izman în calitate de administrator, întocmea pentru lucrările efectuate cîte două acte cu aceeași dată, dar sume diferie, unde indica că actul cu suma mai mică de achitat prin transfer, iar prin actul cu suma mai mare prin numerar. Astfel, conform actelor anexate Izman a primit în numerar suma de 674 940,00 lei. Pentru lucrările efectuate la obietul stația de deservire tehnică auto cu magazin pe adresa 31 august nr. 49, SRL”Vicdelen” a încasat suma de 800 408,00 lei.

Pe parcursul desfășurării lucrărilor, antreprenorul SRL”Vicdelen” nu și-a onorat obligațiile asumate fiind ignorate prevederile indicate la cap. VI-VIII din contractul nr. 019 din 21.08.2012.

Astfel, prin Actul de constatare a calității betonului turnat în pardoseli nr. 1 din 03.06.2013, s-a constatat calitatea proastă a pardoselei turnate, pe motiv că nu au fost respectate normele cu privire la calitatea cimentului. Calitatea proastă a betonului, a fost depistată de întreprinderea care a luat în arendă stația constuită și a încercat să instaleze elevatorul auto. La aplicarea ancherului, betonul nu rezista la presiunea de 150 npM și respectiv calitatea betonului era mai mică de marca 250/B20. La întocmirea actului de constatare, a participat dirigintele de șantier Olari David, angajat al SRL ”Vicdilen”. La data de 03.06.2013, în adresa antreprenorului pîrît a fost expediată Somația prin care s-a cerut înlăturarea încălcărilor și remedierea defectelor pînă la data de 05.06.2013. Pînă la data indicată, deficiențele nu au fost înlăturate și nu s-a reacționat în nici un fel.

Conform Devizului de cheltuieli prezentat de SRL ”Tehnica”, remedierea lucrului necalitativ și pregătirea pardoselei pentru instalarea elevatoarelor auto, a fost estimat la suma de 29 780,00 lei. Despre acest fapt a fost înștiințat pîrîtul prin reclamația din 05.06.2013.

Pe motiv că pîrîtul SRL ”Vicdilen”, nu a răspuns la somație și nici nu s-a prezentat, elevatoarele auto au fost instalate după remedierea deficineților de către SRL ”Tehnica”. Pentru lucrările de remediere efectuate, reclamantul SRL ”Expres Auto”, a achitat SRL ”Tehnica” suma de 29 780,00 lei, ceea ce se confirmă prin actul de predare a lucrărilor nr. 1 din 14.08.2013 și nr. 2 din 19.11.2013.

După înlăturarea neconformităților, la data de 03.09.2013, a fost întocmit procesul verbal de recepție finală nr. 58 și înregistrat la cadastru la data de 04.03.2014 cu nr. Cadastral 6401405131.09.

Pe parcursul anilor 2015-2021 părțile s-au aflat în litigiu privind încasarea restanței la plată. La cererea SRL ”Expres Auto”, la data de 17.11. 2017, a fost pronunțată încheierea privind efectuarea expertizei merceologice a abaterilor de la executarea lucrărilor.

Prin Hotărîrea din 10.08.2021, cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Vicdilen” către SRL ”Expres Auto”, a fost respinsă ca neîntemiată.

Pe motiv că pîrîtul nici în instanța de judecată nu a recunoscut vina în livrarea serviciilor necalitative, reclamantul a solicitat efectuarea unei expertize de laborator. Conform Raportului de Expertiză judiciară nr. 239-244 din 15.02.2021, s-a constatat că, s-a utilizat marca betonului B10, pe cînd conform proectului de execuție, deoarece era necesar rezistență la Stația Auto, era necesar de folosit betonul de marca B20 sau M 250. Conform legii, privind calitatea în construcții, responsabil de calitatea în construcții sunt responsabili- executantul lucrărilor.

Reclamantul a expediat pîrîtului somații privind remedierea defectelor din 03.06.2013 și somația nr. 1/21 din 23.06.2021. Pîrîtul pînă la moment nu a participat la finisarea lucrărilor, abandonînd obiectul.

Prin raportul de expertiză judiciară din 2021, se atestă o execuție necorespunzătoare a obligațiilor contractuale de către SRL ”Vicdilen”.

La data de 07.06.2022 (f.d. 79) și la data de 09.10.2023 (f.d. 206), reclamantul a depus cerere de majorare a cuantumului dobînzii de întîrziere, invocând perioada de întârziere 824 zile.

În drept, reclamantul și-a motivat acțiunea în baza art. 735, 709, Cod Civil. **În dovedire,** s-a anexat, copia contractului de executare a lucrărilor, raportul de expertiză și alte înscrisuri.

Cerințele reclamantului:

Prin cererea de chemare în judecată reclamantul SRL ”Expres Auto” îi solicită SRL ”Vicdilen”

- declararea rezoluțiunii contractului de execuție a lucrărilor de construcție nr. 019 din 21.08.2012, încheiat între SRL ”Expres Auto” și SRL ”Vicdilen”.
- Repararea prejudiciului, prin încasarea sumei de 119 841,00 lei, cu titlu de cheltuieli, conform contractului de execuție a lucrărilor nr. 019 din 21.08.2012 (f.d. 10-13),
- Repararea prejudiciului, prin încasarea sumei de 30 789,00 lei, cu titlu de cheltuieli suportate conform contractului nr. 2/2013,
- Încasarea dobînzii de întîrziere în sumă de 68 780,13 lei.
- Compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția procesuală a părților în ședința de judecată:

Fiind audiat în ședința de judecată avocatul părții reclamante-Anatolie Bacalîm, a solicitat admiterea acțiunii, invocînd aceleași argumente de fapt și de drept ca și în cererea de chemare în judecată.

A mai concretizat, litigiu între părți s-a inițiat în anul 2015. În această cauză, a fost numită expertiza în construcții care s-a finisat în anul 2021. Pe perioada efectuării expertizei, procesul a fost suspendat. Respectiv, acțiunea în rezoluțiunea contractului a fost înaintată cu respectarea termenului de prescripție.

Prin cerere administratorul SRL ”Vicdilen”- Victor Izman, a solicitat examinarea cauzei civile în lipsa sa și a reprezentatului Valeriu Duca (f.d. 240).

Avînd în vedere că prezența la proces este un drept și nu o obligație procesuală, în temeiul art. 206 al.(1) Cod de procedură Civilă, instanța a considerat posibil, examinarea cauzei civile în lipsa părții pîrîte.

Aprecierea instanței.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a respinge prezenta acțiune ca fiind depusă tardiv, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Motivarea de fapt:

În ședința de judecată s-a stabilit, la data de la data de 21.08.2012 este încheiat contractul de execuție a lucrărilor între SC ”Express Auto” SRL, în calitate de beneficiar și SRL ”Vicdelen”, în calitate de executor, avînd ca obiect, construcția stației de deservire auto cu magazin din str. 31 August nr. 49 or. Orhei (f.d 10-13). Conform cap. III al contractului, valoarea contractului este de 119 841,00 lei, cu termenul de execuție fiind de 4 luni, de la semnarea contractului (f.d. 11). La data de 03.09.2013, este dată în exploatare construcția stației de deservire auto cu magazin din str. 31 august nr. 49 or. Orhei, fapt probat prin Procesul verbal de recepție finală nr. 58 (f.d. 30). Iar la data de 04.03.2014, investitorul SC ”Express Auto” SRL, și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra

construcției ridicate, la organul cadastral, fapt probat prin ștampila organului cadastral aplicată pe procesul-verbal de recepție (f.d. 30).

Reclamantul avea intenția de a instala în stația de deservire elevatoare. Dar funcționalitatea acestor elevatoare nu putea fi asigurată, deoarece betonul pe care au fost ele instalate nu era de calitatea cuvenită, fapt stabilit la data de 03.06.2013, printr-un Act de constatare întocmit de reprezentanții SC ”Express Auto” SRL și SRL ”Tehnica” (f.d. 21). La data de 03.06.2013, pîrîtul SRL ”Vicdelen”, a fost somat despre necesitatea înlăturării defecțiunilor (f.d. 32).

La data de 25.02.2015, SRL ”Vicdelen” depune o cerere de chemare în judecată, împotriva SC ”Express Auto” SRL, solicitînd încasarea datoriei rezultate din executarea lucrărilor de construcție a Stației Auto, cu magazin din or. Orhei str. 31 August nr.49, conform contractului din 21.08.2012 (f.d. 126).

În cadrul examinării cauzei la acțiunea SRL ”Vicdelen” către SC ”Express Auto” SRL, prin încheierea judecătoriei Orhei din 17.11.2017, a fost numită o expertiză în construcții (f.d. 34), care a fost finisată la ziua 29.03.202 (f.d. 34).

În cadrul acestei cauze (la acțiunea depusă de SRL ”Vicdelen” cu nr.2e-88/2015), SC ”Express Auto” SRL la data de 25.05.2021, depune o cerere reconvențională către SRL ”Vicdelen”, solicitînd repararea prejudiciului material în sumă de 357 175,00 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 86 verso).

La cererea reconvențională înaintată de SC ”Express Auto” SRL, SRL ”Vicdelen”, a invocat excepția de tardivitate în temeiul art. 186/1 CPC.

Prin Încheierea judecătoriei Orhei nr. 2e-88/2015 din 07.07.2021 (nr. elect. 38-2e-3004-17072015), a fost admisă excepția de tardivitate invocată de SRL ”Vicdelen”, fiind dispusă respingerea cererii reconvenționale ca depusă tardiv(f.d.85-88).

Prin Hotărîrea judecătoriei Orhei nr. 2e-88/2015 din 07.08.2021 (nr. elect. 38-2e-3004-17072015) s-a dispus respingerea acțiunii depuse de SRL ”Vicdelen” către SC ”Express Auto” SRL, privind încasarea datoriei rezultate din contractul de executare a lucrărilor din 21.08.2012 în sumă de 53 437,00 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, fiind admisă acțiunea în partea încasării sumei de 14 900,00 lei, cu titlu de cheltuieli de expertiză în folosul SC ”Express Auto” SRL . Prin decizia CA nr. 2ac-662/21 din 30.06.2022, a fost casată parțial Hotărârea judecătoriei Orhei nr. 2e-88/2015 din 07.08.2021 și respinsă acțiunea în partea compensării SC ”Express Auto” SRL a cheltuielilor de expertiză în sumă de 14 900,00 lei (f.d. 147-152). Prin decizia CSJ nr. 2rac-191/2022 din 30.11.2022, au fost declarate inadmisibile recursurile declarate de SC ”Express Auto” SRL și SRL ”Vicdelen”, împotriva deciziei CA din 30.06.2022 (f.d. 197-203).

La data de 08.09.2021, reclamantul SC ”Express Auto” SRL depune împotriva SRL ”Vicdelen”, acțiune în judecată, solicitînd declararea rezoluțiunii

contractului de executare a lucrărilor, din 21.08.2012, încheiat între părțile în litigiu, cu efectele ce survin din rezoluțiunea contractului (f.d. 4).

ÎN partea pregătitoare a ședinței de judecată, la data de 25.10.2021 administratorul SRL ”Vicdelen”, a înaintat cererea privind excepția de tardivitate (f.d. 54-57). Prin încheierea din 23.11.2023, instanța a dispus respingerea cererii privind excepția de tardivitate, pe motiv că doar la examinarea în fond a cauzei va fi posibil de a stabili momentul nașterii dreptului la acțiune (f.d.219-220).

La examinarea în fond a cauzei, prin cererea din 06.12.2023, partea pîrîtă SRL ”Vicdelen”, prin administratorul Victor Izman, depune din nou o cerere prin care invocă excepția de tardivitate (f.d. 239).

În motivarea cererii privind excepția de tardivitate s-a indicat, lucrările de construcție au fost finisate în luna aprilie 2013, procesul verbal de recepție a fost întocmit și semnat pe data de 03.09.2013. Acțiunea privind rezilierea contractului este depusă la 08.09.2021.

Motivarea de drept:

Legea aplicabilă litigiului.

Art. 7 al. (1), (4)-(5) Cod Civil Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

Avînd în vedere că obiectul de bază al prezentului litigiu, ține de declararea rezoluțiunii contractului de executare a lucrărilor încheiat la 21.08.2012, **aplicabil litigiului în cauză sunt prevederile Codului Civil în redacția anului 2002.**

Art. 267 al.(1) Cod Civil, Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Art. 272 al.(1) Cod Civil, Termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. (2) Dacă legea prevede altfel, prescripţia începe să curgă de la data cînd obligaţia devine exigibilă, iar în cazul obligaţiei de a nu face, de la data încălcării acesteia. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiţie suspensivă, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiţiei.

Articolul 735. ***Rezoluţiunea în cazul neexecutării esenţiale***

(1) O parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esenţială din partea celeilalte părţi. (2) Pentru determinarea neexecutării esenţiale, în special se iau în considerare următoarele circumstanţe:

a) neexecutarea privează substanţial creditorul de ceea ce acesta se aştepta de la executarea contractului, cu excepţia cazului cînd debitorul demonstrează că nu a prevăzut şi nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat;

b) executarea întocmai a obligaţiilor ţine de esenţa contractului;

c) neexecutarea este intenţionată sau din culpă gravă;

d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului.

Art. 942 Cod Civil, ***Rezilierea contractului de către beneficiar***

Beneficiarul poate rezilia contractul oricînd pînă la realizarea completă a lucrării sau a prestaţiei, fiind obligat să plătească antreprenorului sau prestatorului retribuţia pentru lucrările sau prestaţiile efectuate şi să repare prejudiciul cauzat prin reziliere.

SOLUȚIA PE CAUZĂ:

În prim plan, instanţa notează, obiectul de bază al prezentei acţiuni, constituie declararea rezoluțiunii contractului de execuție a lucrărilor, din 21.08.2012. Respectiv, celelalte pretеții formulate în acțiune, au un caracter subsegvent și depind de pretenția de bază, deoarece se referă la efectele rezoluțiunii contractului.

Reieșind din faptul că se pretinde rezoluțiunea contractului, instanţa reține că, în prezenta cauză a fost respectată procedura prealabilă, de notificare a părții pîrîte, prin înaintarea Somației din 23.06.2021 (f.d. 31).

La fel, instanţa reține că la cauză, nu este aplicabil principiul autorității lucrului judecat (art. 123 al.(2)CPC), făcînd referință la Hot. Judecătească nr. 2e-88/2015 din 10.08.2021 (f.d. 129-140), prin care s-a soluționat litigiu între părți, privind repararea prejudiciului rezultat din contractul de execuție a lucrărilor din 21.08.2012, or în actuala acțiune, obiectul de bază ține de rezoluțiunea contractului, ceea ce este altceva, în raport cu pretenția de reparare a prejudiciului (un alt temei de drept).

Astfel, în prezenta acțiune, temei al rezoluțiunii contractului de execuție a lucrărilor din 21.08.2012, încheiat între *SC "Express Auto" SRL*, în calitate de beneficiar și SRL "Vicdelen", în calitate de antreprenor, sunt invocate prevederile art. 735 Cod Civil- Rezoluţiunea în cazul neexecutării esenţiale, iar drept executare neesențială, este invocată calitatea betonului utilizat în contrucție, care a fost constată prin Raportul de expertiză nr. 425-427 din 29.03.2021 (f.d. 34-38).

Deci, partea reclamantă pretinde că neexecutarea esenețială a contractului a fost stabilită prin ziua Raportului de Expertiză din 29.03.2021.

Dar, conform sensului art. 738 Cod Civil (redacția 2002)-în cazul exercitării dreptului de rezoluțiune, contractul încetează și părțile sunt eliberate de obligația de a presta. Nemijlocit la cauză, contractul de execuție a lucrărilor din 21.08.2012,

a fost încetat, or așa cum este stabilit din materialele cauzei, SRL ”Tehnica” a remediat deficiențele stabilite (f.d.26).

Deci, defectele lucrării au fost stabilite la ziua de 03.06.2013, ulterior efectuîndu-se remedierea acestora la 14.08.2013 (f.d. 26) și nu la ziua Raportului de Expertiză din 29.03.2021 așa cum se pretinde.

În acest sens, instața reține că raporturile civile între părțile în litigiu, sunt încetate, poți pretinde doar despăgubiri, dar aceste cerințe au constituit obiectul unei alte acţiuni, finisat cu o hotărîre definitivă. Pretenția privind rezoliținea contractului, poate fi înaintată doar în privința unui contract în derulare, pentru a beneficia de efectele acesteia.

Conform prevederilor Codului Civil din 22.06.2002, prescripția (art. 267Cod Civil) a fost o instituție de drept material și procesual, adică, în sens material se înţelege dreptul la admiterea pretenţiei, iar în sens procesual dreptul de a sesiza instanța cu o acțiune. În conformitate cu art. 271 Cod civil, prescripţia extinctivă nu operează de drept, ci numai la cererea persoanei in a cărei favoare a curs prescripţia.

Odată, cu întroducerea modificărilor prin art. 186/1 Cod de Procedură Civilă, în baza Legii nr. 17 din 05.04.2018, prescripția a devenit o instituție exclusiv procesuală, care poate fi invocată doar în faza de pregătire a procesului.

Deci, pînă la situația din 05.04.2018, prescripția a fost și o instituție de drept material, care putea fi invocată și la examinarea în fond a cauzei, de către partea în favoarea căreia aceasta curgea.

Nemijlocit la cauză, situația juridică din speță a luat naștere pînă la 05.04.2018, or defectele stabilite au fost remediate la 14.08.2013, deci din această dată (14.08.2013), reclamantul a fost îndreptățit de a pretinde la rezilierea contractului și la efectele ce decurg din această instituție (art. 738).

La examinarea în fond a cauzei, partea părîtă a invocat excepția de tardivitate, prin cererea înregistrată la 06.12.2013 (f.d. 239)

În circumstanţele de fapt şi de drept stabilite, instanţa de judecată constată că acțiunea reclamantului a fost înaintată la data de 08.09.2021, pe cînd ea a fost prescrisă la data de 14.08.2016, ne mai fiind necesară examinarea în fond a cauzei, respingerea acţiunii datorîndu-se excepţiei de tardivitate care are prioritate faţă de netemeinicie.

Avînd în vedere că celelalte pretenții înaintate, au un caracter subsegvent în raport cu pretenția de bază, se resping și aceste capete de pretenții.

Cheltuielile de judecată:

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional

părții admise din pretenții, iar pârâtei- proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Avînd în vedere că acțiunea părții reclamante a fost respinsă ca fiind depusă tardiv, reclamantul decade în pretenții de a pretinde și la compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. art. 94, 236 – 241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

H o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca tardivă, cererea de chemare în judecată depusă de *SC "Express Auto" SRL* către *SRL "Vicdelen"*, cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză nr. 019 din 21.08.2012, repararea prejudiciului material și plăților aferente, compensarea cheltuielilor de judecată,

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul Central.

Președintele ședinței,
judecătorul /semnătura/ Steliana LAZARI

Copia corespunde originalului Steliana LAZARI